

Інфраструктура фінансового ринку

Ковальчук Андрій Петрович

Інститут управління природними ресурсами

Університет економіки та права «КРОК»

2025 рік

Мета та завдання дисципліни

Мета:

Сформувати у студентів цілісне уявлення про структуру, функції та роль інфраструктури фінансового ринку, а також практичні навички аналізу діяльності його основних інститутів.

Предмет дисципліни:

Система інститутів, організацій та механізмів, що забезпечують функціонування, розвиток і стабільність фінансового ринку.

1 Теоретичні основи функціонування фінансового ринку

2 Складові інфраструктури фінансового ринку

3 Роль і функції фінансових посередників

Результати навчання

Студент повинен знати:

- Структуру та основні елементи інфраструктури фінансового ринку
- Види та функції фінансових посередників
- Механізми регулювання та контролю на фінансовому ринку
- Законодавчу базу функціонування фінансового ринку
- Особливості діяльності інфраструктурних інститутів

Студент повинен вміти:

- Аналізувати структуру фінансового ринку
- Визначати роль і функції основних інститутів інфраструктури
- Оцінювати ефективність діяльності фінансових посередників
- Застосовувати інструменти регулювання та контролю
- Працювати з інформацією про фінансовий ринок

Структура та зміст дисципліни

1

Вступ до інфраструктури фінансового ринку

Ознайомлення з основними поняттями, структурою та значенням інфраструктури для функціонування фінансового ринку.

2

Фінансові посередники: види та функції

Вивчення ролі банків, страхових компаній, інвестиційних фондів, брокерських і дилерських компаній у забезпеченні руху фінансових ресурсів.

3

Фондові біржі та торгові майданчики

Аналіз організації діяльності фондових бірж, механізмів торгівлі цінними паперами, ролі бірж у формуванні ринкової ціни.

4

Депозитарна, клірингова та розрахункова діяльність

Опанування механізмів обліку, зберігання, клірингу та розрахунків за операціями з фінансовими інструментами.

Структура та зміст дисципліни (продовження)

1

Регулювання та нагляд на фінансовому ринку

Вивчення ролі державних і саморегулівних організацій у забезпеченні стабільності та прозорості фінансового ринку.

2

Інформаційна інфраструктура фінансового ринку

Огляд інформаційних агентств, систем розкриття інформації, електронних торгових систем.

3

Міжнародна інфраструктура фінансового ринку

Порівняльний аналіз інфраструктури фінансових ринків різних країн, вивчення міжнародних стандартів і практик.

4

Сучасні тенденції розвитку інфраструктури фінансового ринку

Аналіз інновацій, цифровізації, впливу фінтеху на інфраструктуру фінансового ринку.

Тема 1: Вступ до інфраструктури фінансового ринку

Ключові поняття

- Фінансовий ринок та його структура
- Інфраструктура як елемент ринку
- Функції інфраструктури
- Історичний розвиток ринкової інфраструктури

Роль інфраструктури

- Забезпечення ефективного перерозподілу капіталу
- Зниження трансакційних витрат
- Мінімізація інформаційної асиметрії
- Підвищення ліквідності ринку

Елементи інфраструктури

- Організаційні елементи
- Технічні системи
- Інформаційні мережі
- Нормативно-правове забезпечення

Тема 2: Фінансові посередники: види та функції

Класифікація фінансових посередників:

- Банківські установи (комерційні та інвестиційні банки)
- Небанківські фінансово-кредитні установи (страхові компанії, пенсійні фонди)
- Інвестиційні посередники (інвестиційні фонди, компанії з управління активами)
- Брокери та дилери на ринку цінних паперів

Банки

Акумулюють тимчасово вільні кошти та надають кредити; забезпечують розрахунково-касове обслуговування; здійснюють валютні операції.

Страхові компанії

Захищають від фінансових ризиків; інвестують акумульовані кошти страхових резервів; забезпечують стабільність фінансової системи.

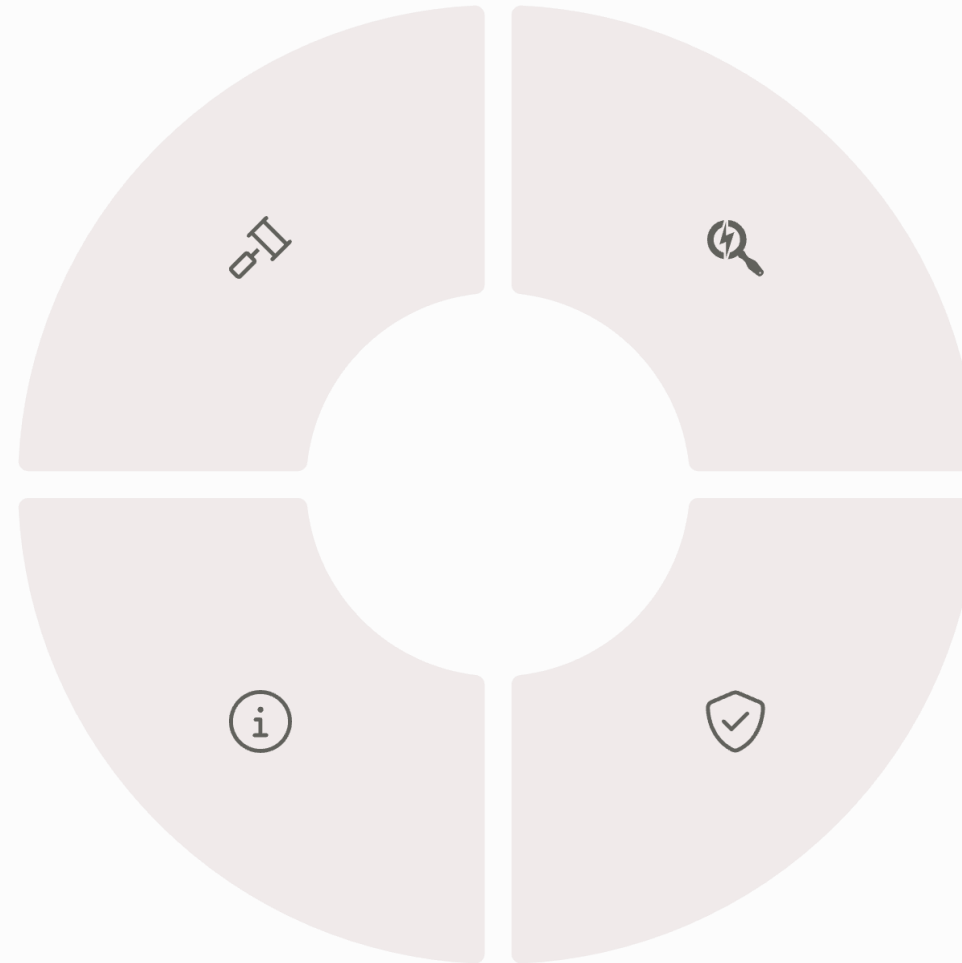
Інвестиційні фонди

Об'єднують кошти інвесторів для спільного інвестування; диверсифікують ризики; забезпечують професійне управління активами.

Тема 3: Фондові біржі та торгові майданчики

Організація торгівлі
Створення упорядкованого ринку через встановлення правил і процедур торгівлі цінними паперами

Інформаційна функція
Розкриття інформації про ціни, обсяги торгів та емітентів цінних паперів

Ціноутворення
Формування справедливої ринкової ціни на фінансові інструменти на основі попиту та пропозиції

Захист інтересів
Забезпечення захисту інтересів учасників торгів через прозорі правила та контроль за їх дотриманням

i В Україні функціонують Українська біржа та ПФТС (Перша фондова торговельна система), які забезпечують понад 95% обсягу торгів організованого фондового ринку.

Тема 5: Регулювання та нагляд на фінансовому ринку

Рівні регулювання:

Державне регулювання

Національна комісія з цінних паперів та фондового ринку, Національний банк України, інші державні органи

Саморегулювання

Саморегулювальні організації професійних учасників ринку, об'єднання учасників ринку

Ринкове регулювання

Механізми конкуренції, репутаційні фактори, вимоги контрагентів

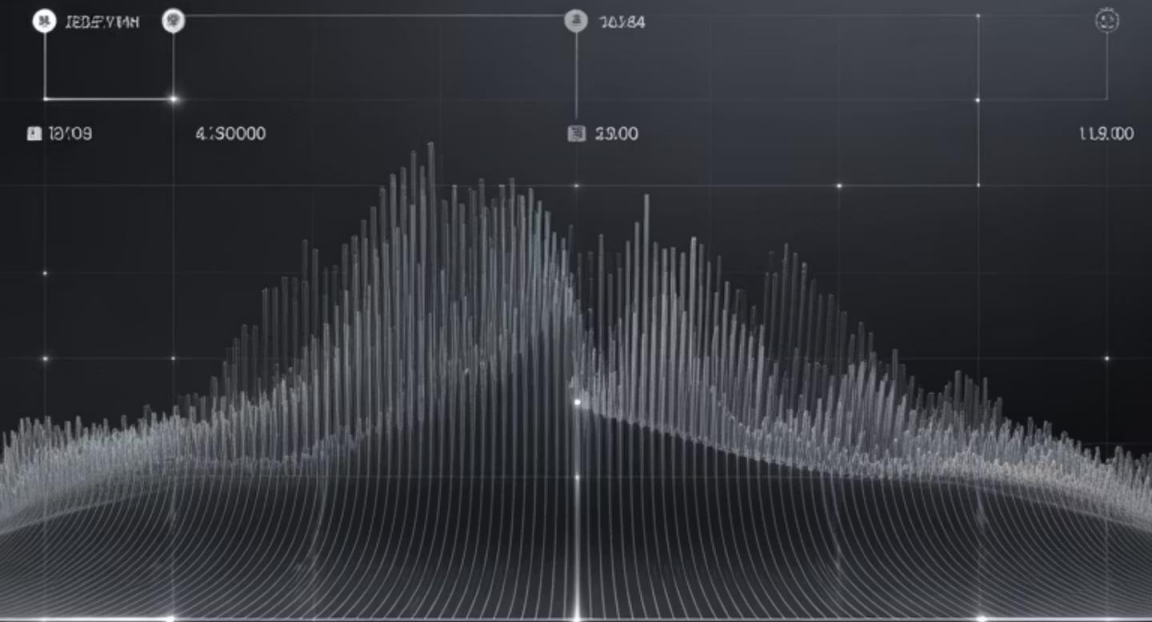

Ключові функції регуляторів:

- Розробка нормативно-правової бази
- Ліцензування та сертифікація

Dovancain 7d⁹⁷ Duta! Bieatiang Firckchain Technol Latiogy:

Request Demo

AI-Powered Analytics

Accimeted priat bagcubation
dbiring eldooqacfiag tcatlong
agcleescaufikaun tectrustans.

Daiye Cuiuy

22.1+

Secure Digital Payments

Amnarcsiine taicraniev
doinget to occtogrs tcatiorea
ad eeeaoiecleini. aleuntiner.

Doinv. Cidiny

19.1+

Automated Risk Management

Amnantiend etajcohatior
dingft, eatcharing tatioion
eeubtract acstausiia.

Dhiny. Cuiuy

18.1+

Тема 8: Сучасні тенденції розвитку інфраструктури фінансового ринку

Цифровізація фінансового ринку

- Розвиток електронних торгових систем
- Автоматизація процесів клірингу та розрахунків
- Цифрові фінансові інструменти
- Онлайн-платформи для інвестування

Блокчейн та криптоактиви

- Технологія розподіленого реєстру в обліку прав власності
- Tokenізація фінансових активів
- Смарт-контракти для автоматизації операцій
- Регулювання криптовалют та цифрових активів

Штучний інтелект та Big Data

- Алгоритмічна торгівля на фінансових ринках
- Аналіз великих даних для оцінки ризиків
- Персоналізація фінансових продуктів
- Системи виявлення шахрайства та відмивання коштів

«Поєднання технологій блокчейн, штучного інтелекту та великих даних трансформуює інфраструктуру фінансового ринку, створюючи нові можливості та виклики для всіх учасників ринку»